

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

bezoekadres Dr. Van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - [redacted]
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 21 juli 2017 ons kenmerk Z/17/011279-23396 behandeld door [redacted]
 uw kenmerk DGETM-EO / 17065303 e-mail [redacted]@wdodelta.nl
onderwerp Adviesreactie winningsplan Eesveen

Geachte Minister,

Op 4 mei 2017 ontvingen wij uw verzoek tot het uitbrengen van advies betreffende het winningsplan Eesveen (versie 2.0 – Actualisatie, Vermilion, 22 Februari 2017) ten behoeve van uw ontwerp-instemmingsbesluit voor dit plan. Het betreft het gaswinningsplan van Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion), voor gasveld Eesveen.

U heeft eveneens advies gevraagd aan de provincies Drenthe en Overijssel en de gemeenten Westerveld en Steenwijkerland. Wij hebben ons advies met deze partijen afgestemd.

Hierna volgt ons advies en toelichting :

Bodemdaling en effect op het watersysteem

Advies

1. Wij adviseren u, in aanvulling op de bodemdalingsprognose voor individuele gasvelden, een regionale overzichtskaart met de cumulatieve bodemdaling ten gevolge van alle gaswinningsactiviteiten in de regio, op te laten nemen in uw instemmingsbesluit voor dit winningsplan. In het geval dat er sprake is van overige bodemdaling veroorzakende mijnbouwactiviteiten in de regio, zoals zoutwinning en productiewater injectie, dienen die eveneens opgenomen te worden in de overzichtskaart.
2. Wij verwachten geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit. Wij adviseren u een maximale bodemdaling te verbinden aan uw instemmingsbesluit met een numerieke waarde en bandbreedte voor de bodemdaling in 2027 en in 2057 en de naleving hiervan ter controle voor te leggen aan het SodM.
3. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het meetplan voor deze winning, deze beschikbaar te stellen aan alle betrokken adviserende partijen.
4. Wij adviseren u in uw instemmingsbesluit voor dit winningsplan de voorwaarde op te nemen dat, in het geval dat de bodemdaling als gevolg van deze gaswinning niet binnen de in het winningsplan aangegeven grenzen verlopen, de betrokken adviserende partijen hiervan tijdig op de hoogte worden gesteld, zodat zij hierop kunnen anticiperen.

Toelichting

1. De bodemdaling ten gevolge van de gaswinning uit het voorkomen Eesveen zal naar verwachting vele maler kleiner zijn dan de autonome bodemdaling. Echter, in het gebied bevinden zich meerdere kleine gaswinningen, met elk een eigen winningsplan waar decentrale overheden afzonderlijk over kunnen adviseren. Het totaaloverzicht van het effect van alle winningen bij elkaar ontbreekt. Dit is vooral van belang waar bodemdalingskommen elkaar overlappen of vlak naast elkaar liggen. Een dergelijke aanvulling zal de advisering ten goede komen en meer duidelijkheid verschaffen naar de inwoners. Hetzelfde geldt voor extra bodemdaling ten gevolge van andere mijnbouwactiviteiten in een regio.
2. In het winningsplan staat dat de verwachte bodemdaling door deze winning maximaal 1 centimeter bedraagt. Deze mate van bodemdaling over de genoemde periode heeft geen significante gevolgen voor het watersysteem. De gestelde voorschriften ten aanzien van de waarborging van de waterkwaliteit zijn voldoende en bij naleving daarvan zijn er ook geen significante gevolgen voor de waterkwaliteit.
3. Wij vinden het van groot belang dat gedurende de winning (en de periode daarna) wordt gemonitord of de werkelijke bodemdaling overeen blijft komen met de verwachte maximale bodemdaling van 1 centimeter. Deze informatie is nodig om d.m.v. onze waterstaatskundige werken ook in de toekomst te borgen dat de grond- en oppervlaktewaterstanden blijven passen bij de gebruiksfuncties in het gebied. Daarnaast ligt langs de Steenwijker Aa (en zijbeken) totaal ongeveer 20 kilometer waterkering die cruciaal is in het tegengaan van wateroverlast op de direct aanliggende gronden. Deze keringen zorgen er voor dat waterstanden worden gekeerd die optreden met een kans van 1x per 10 jaar tot 1x per 100 jaar. Significante verlaging van deze keringen leidt tot structurele verhoging van de kans op wateroverlast in de omgeving.

Bouwkundige vooropname van waterstaatskundige werken

Advies

Wij adviseren aan uw instemmingsbesluit de voorwaarde te verbinden dat Vermilion verplicht is een bouwkundige vooropname van waterstaatskundige werken uit te voeren voor het gebied dat binnen het mogelijke invloedsgebied van de voorgenomen winning valt.

Toelichting

Ondanks de zeer kleine kans op zeer kleine bodemtrillingen vinden wij het wenselijk een representatieve bouwkundige vooropname van waterstaatskundige werken uit te voeren om eventuele onduidelijkheden rondom aansprakelijkheid in de toekomst zoveel als mogelijk te beperken.

Waterkeringen

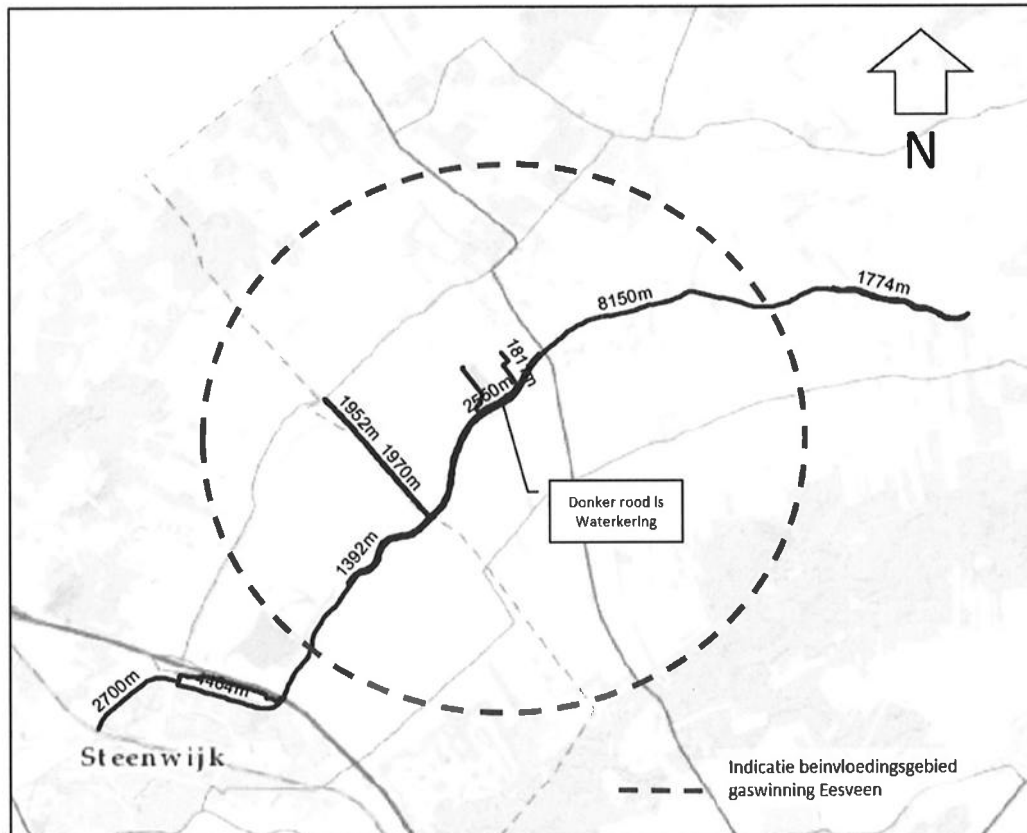
Advies

In tegenstelling tot wat er in het addendum van winningsplan staat, liggen er wel waterkeringen op- en rond het voorkomen Eesveen. Het ontbreken van informatie over waterkeringen kan effect hebben op de parameters "gebruik" in de berekening van seismische risico (SRA). Het advies luidt deze informatie alsnog toe te voegen in de beoordeling van de risicoclassificatie.

Toelichting

In het addendum versie 2.0 van 19 mei 2017 staat in tabel 2.4 vermeld dat er geen dijken liggen in de omgeving van het Eesveen voorkomen. Dit is niet correct. Langs de Steenwijker Aa (en zijbeken) ligt totaal ongeveer 20 kilometer waterkering die cruciaal is in het tegengaan van wateroverlast op de direct aanliggende gronden (zie onderstaand kaartje). Deze keringen zorgen er voor dat waterstanden worden gekeerd die optreden met een kans van 1x per 10 jaar tot 1x per 100 jaar. Significante verlaging of aantasting van deze keringen leidt tot structurele verhoging van de kans op wateroverlast in de omgeving.

Figuur 1 : kaartbeeld waterkering op- en rond het voorkomen Eesveen

Bodembeweging en kosten

Advies

Op basis van de huidige kennis, gebaseerd op het huidige winningsplan, worden geen gevolgen en/of schade voorzien. Om onduidelijkheden in de toekomst w.b.t. schade en kosten vergoeding zoveel mogelijk te voorkomen willen we u adviseren uw instemmingsbesluit voor dit winningsplan de verplichting op te nemen dat, naast de vergoeding van schade, ook de kosten die voortvloeien uit compenserende maatregelen, uitgevoerd door derden, inzichtelijk gemaakt en vergoed worden door Vermilion.

Toelichting

In het winningsplan staat dat Vermilion de kosten op zich zal nemen als er schade wordt veroorzaakt door de voorgenomen winning. Naast schade kunnen door partijen ook kosten gemaakt worden die voortvloeien uit het nemen van maatregelen om de mogelijke effecten van de voorgenomen winning te compenseren. Wij vinden het wenselijk dat het voor alle betrokken partijen duidelijk is wie verantwoordelijk voor de vergoeding van kosten die voortvloeien uit compenserende maatregelen.

Communicatie

Advies

Met betrekking tot de communicatie adviseren wij u:

1. Vermilion voor te stellen tijdig en transparant te communiceren over het winningsplan met alle betrokken partijen, inclusief bewoners, ondernemers, eigenaren en pachters in het betreffende gebied;
2. Vermilion te verplichten alle verwachte bodemdaling in de omgeving van het gasveld Eesveen op een heldere manier inzichtelijk te maken voor een breed publiek.
3. Vermilion te adviseren de planning, de gevolgen van winning, de onderhoudswerkzaamheden, aanspreekpunt bij klachten en resultaten van monitoring duidelijk te communiceren en af te stemmen met alle betrokken partijen.

Toelichting

Het moet voor inwoners duidelijk zijn dat de voorgenomen gaswinning alleen plaats vindt onder de voorwaarde dat nadelige gevolgen worden bewaakt en zoveel mogelijk worden voorkomen. Inwoners dienen tijdig op de hoogte te worden gesteld van eventuele ontwikkelingen gedurende de levensduur van een gaswinning. Inwoners en betrokkenen hebben in het kader van de nieuwe Mijnbouwwet de gelegenheid een zienswijze in te dienen op het moment dat uw ontwerp-instemmingsbesluit gepubliceerd wordt. Het is een goede zaak dat uw ministerie gedurende de periode van ter inzagelegging een voorlichtingsavond organiseert, samen met Vermilion en andere partijen die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het voorliggende winningsplan en onderliggende studies. Hierbij kan gedacht worden aan het SodM, Tcbb, TNO en/of betrokken adviesbureaus. Het zou de transparantie en het gevoel van betrokkenheid nog verhogen, als ook vóór die tijd al bekendheid aan het winningsplan wordt gegeven. Ook een 'publieksvriendelijke samenvatting' van het winningsplan kan bijdragen aan een goede dialoog tussen inwoners, betrokkenen en Vermilion. Een langjarige zorgvuldige communicatie door Vermilion met de omgeving is nodig. Hierdoor kunnen vroegtijdig eventuele signalen worden opgevangen van problemen of overlast door gaswinning, zodat hier dan op gereageerd kan worden. Zo kan de acceptatie van winningsactiviteiten worden verbeterd.

Leesbaarheid van het winningsplannen

Advies

Wij adviseren u om voor toekomstige winningsplannen:

1. Een lijst op te laten nemen met definities van geologische/technische termen die in het winningsplan gebruikt worden;
2. Kaarten, profielen e.d. aanvullend op duidelijk leesbaar A4-formaat en/of shape files toe te laten voegen als appendix bij het winningsplan.
3. Onderliggende rapportages, zoals AERIUS-berekeningen (stikstofdepositie) en vergunningen die het winningsplan genoemd worden beschikbaar te stellen voor alle adviserende partijen.
4. Gezamenlijk met regionale en lokale partijen de mogelijke verbeterpunten w.b.t. winningsplannen en de daarbij horende procedure te evalueren.

Toelichting

Het volgens de nieuwe standaard geschreven winningsplan Eesveen is goed leesbaar. Voorgestelde aanvullingen kunnen de leesbaarheid van de winningsplannen en het begrip van een plan nog meer ten goede komen. Daarnaast zijn we van mening dat een gezamenlijke evaluatie met regionale en lokale partijen tot waardevolle inzichten kunnen leiden, die het winningsplan en de daarbij horende procedure kunnen verbeteren.

Wij zien uw reactie op ons advies graag tegemoet. Tot slot willen wij ons inzetten samen met u, SodM en Vermilion verder te werken aan communicatie en transparantie en zullen in overleg met u het proces rondom besluitvorming verder in gaan.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen [REDACTED], telefoonnummer 088-[REDACTED]

Hoogachtend

namens het dagelijks bestuur van
Waterschap Drents Overijsselse Delta

Hoofd afdeling Strategie en beleid